

YHTEENVETO TALOUSARVIO 2024 -EHDOTUKSESTA (tekninen toimiala, investointiohjelma)

Teknisissä palveluissa vilkas rakentamishanke- ja muu hankebuumi jatkuu

Kuluvalle vuodelle vahvistettu investointiohjelma piti sisällään litin mittakaavassa paljon ja merkittäviä hankkeita lähivuosina, kuten uuden koulukampuksen. Lisäksi ohjelmassa on kirjaston sekä vanhan kunnantalon peruskorjaus, Peltohiiren päiväkodin peruskorjaus ja laajennus, Vuolenkosken uusi päiväkotikoti sekä merkittäviä kadunsaneerauskohteita. Lisäksi käynnissä on käyttötalouden määrärahoilla useita hankkeita. Kaikki hankkeet ja talousarviossa asetetut lukuisat tavoitteet poikivat vuodelle 2023 laajat työohjelmat, jotka ovat asettaneet henkilöstölle kovia paineita.

Myös vesihuollon siirtyminen kunnan toiminnaksi epävarmuustekijöineen on asettanut omat haasteensa kuluvalle ja tuleville vuosille. Vesihuollosta vastaavan tahon tulee huoltaa, kunnostaa ja uudistaa omaisuuttaan sekä kehittää toimintaansa merkittävässä määrin niin ensi kuin tulevina vuosina.

Kuluvana vuonna on selvitetty kunnan paikkatieto-ohjelmiston uusimista. Iitin kunnalla on nykyisin käytössä hajanainen paikkatietojärjestelmäkokonaisuus, joka ei ole ominaisuuksiltaan riittävä nykyajan ja tulevaisuuden vaatimuksiin sekä toiminnan kehittämiseen. Kunnan tavoitteena on siirtyä nykyisistä hajanaisista ohjelmistoratkaisuista mahdollisimman integroituun kokonaisratkaisuun, jossa tietojen tallennuskerrat ja -paikat minimoimaan ja jossa tietoja on helppo jakaa käyttäjien (eri toimialojen ja viranomaisten) kesken. Paikkatietoratkaisut ja hankinnat siirtyvät ensi vuodelle.

Kaavoitukseen on esitetty neljän kunnan yhteistä kaavoitustoimihenkilöä kokeiluluonteisesti 2 vuoden ajaksi. Myös määräaikaisen rakennuttamisinsinöörin palkkaamista on pohdittu.

Katuomaisuuden korjausvelka on ollut kunnan tiedossa jo vuosia. Nyt on saatu ohjelmoitua korjaustarpeet päällisin puolin, katujen korjaussuunnitelmia tullaan laatimaan kiihtyvällä tahdilla. Katuverkostoa ei saa päästää rapautumaan enempää. Katujen peruskorjauksiin esitetään merkittävästi rahallisia resursseja tuleville vuosille. Katuverkoston laajentamista tulee välttää, mutta esim. uuden koulun tarvitsema infrastruktuuri on tarpeen.

Kaikkien vuodelle 2024 ja suunnitelmavuosille esitettyjen hankkeiden suunnittelu ja läpivienti sekä muiden asetettujen tavoitteiden toteuttaminen edellyttää kuitenkin edelleen henkilöstön venymistä ja monien yhtäaikaisten haasteiden ratkomista.

Uusi rakentamislaki tuo merkittävän työmäärän rakennusvalvonnalle v. 2024

1.1.2025 voimaan tuleva rakentamislaki aiheuttaa merkittävän työmäärän v. 2024 pääosin rakennustarkastajalle ja rakennusvalvonnan sihteerille.

Voimaan tulevaa uutta rakentamislakia silmällä pitäen on päivitettävä ja uusittava kunnan hallintosääntö ja päätösvalan delegoinnit sekä rakennusjärjestys. Myös rakennusvalvontataksa on uusittava lupajärjestelmään ja työmäärään vaikuttavien muutosten vuoksi. Lisäksi asiakasohjeistus, lomakkeet, päätöspohjat, ohjelmistot ja laitteet tulee päivittää vastaamaan 1.1.2025 voimaan tulevaa uutta rakentamislakia.

Lupaprosessiin kohdistuvat muutokset johtavat laajamittaiseen ohjelmistojen päivitystarpeeseen. Kunnilla tulee olla valmius vastaanottaa ja hallinnoida rakennusten suunnitelmätietomalleja 1.1.2025 alkaen. Rakentamislain lukuisat sisällölliset muutokset sekä velvoite välittää rakentamislupaprosessin aikana syntyviä tietoja RYHTI-järjestelmään edellyttävät rakennusvalvonnan sähköisen asiointipalvelun toiminnallisuuden edelleen kehittämistä ja uusien automaattisten rajapintojen käyttöönottoa.

Kaikki asiakasohjeet, lomakkeet ja päätöspohjat tulee päivittää uuden lain mukaisiksi. Lupapäätökset tulee olla jatkossa koneluettavia. Päätöspohjiin tulee uusia rakentamislain mukainen termistö lakiviittauksineen ja uudet muutoksenhakuohjeet.

On arvioitu, että neuvonnan ja ohjauksen sekä jälkivalvonnan/jatkuvan valvonnan tarve tulee lisääntymään luvanvaraisuuden muutoksen myötä. Lupakynnyksen nostaminen taas tulee vaikuttamaan lupatuottojen määrään. Kuntaliiton tekemässä hallintokyselyssä 2020 kunnat arvioivat maksutuottojen vähenevän keskimäärin 27,5 % luvanvaraisuuden muutoksen myötä. Tämä kaikki tulee huomioida uuden rakennusvalvontataksan valmistelussa.

Vuoden 2024 talousarvio-ehdotuksessa merkittävä työmäärä näkyy tiukkoina tavoitteina ja määrärahojen lisäyksenä. Muutoksen valmisteluun ja toteuttamiseen on varattu kuluva vuotta enemmän määrärahaa asiantuntija- ja ict-palveluihin sekä koulutukseen.

Ympäristönsuojelussa odotetaan ympäristönsuojelumääräyksiä ja toimitaan eri hankkeissa

Ympäristönsuojelussa odotetaan litin ympäristönsuojelumääräysten hyväksymistä ja käyttöönottoa. Viranomaislautakunnan valmisteleminen ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisestä päättää kunnanvaltuusto. Määräyksissä huomioidaan paikalliset tarpeet ja olosuhteet. Paikalliset ympäristönsuojelumääräykset on työkalu päivittäiseen työhön; ne antavat yhdenmukaisen linjauksen ja perustan päätöksille niissä kohdin, kun laki on liian yleisluonteinen. Talousarvioehdotuksen laadintavaiheessa ympäristönsuojelumääräykset ovat luonnosvaiheessa.

Ympäristönsuojelutarkastajaa työllistävät normaalien töiden lisäksi eri hankkeet, joita ovat mm. litin kunnan ilmastosuunnitelman laatiminen, litin pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivittäminen ja Urajärvi II –luonnonhoitohanke. Lisäksi vuosittain litti osallistuu Päijät-Hämeen Ympäristöviikkoon, joka on osa ympäristönsuojelun lakisäateistä ympäristökasvatusta.

Näistä hankkeista on jo aiemmin päätetty ja määrärahat hankkeisiin on varattu vuoden 2024 talousarvio-ehdotukseen päätösten mukaisesti.

Suunnitelmavuosina on ohjelmassa lakisäateiset jätevesijärjestelmien valvonnan ja vesihuoltoon liittymisten valvonnan aloittaminen. Toteuttaminen vaatii valmistelua jo v. 2024, mutta alueellisen vesiensuojelun toimenpideohjelman mukaan vuoteen 2027 mennessä tulee aloittaa jätevesijärjestelmien valvonta. Toteuttaminen vaatii lisäresursseja, esim. harjoittelijan palkkaamista. Lisäksi kunnassa hankintalistalla olevaa uutta paikkatietojärjestelmää on tarkoitus hyödyntää ko. töissä.

Ympäristöterveydenhuollossa suoritteet ja maksuosuus kasvavat

1.1.2023 voimaantulleen yhteistoimintasopimuksen mukaan Hollolan kunta tuottaa mm. litin kunnalle ympäristöterveydenhuollon palvelut eli terveydensuojelun ja eläinlääkintähuollon.

Hollolan kunnan ympäristöterveyslautakunnan toimittaman ja litin kunnanhallituksen 2.10.2023 lausunnossaan hyväksymän v. 2024 talousarvioehdotuksen mukaan ympäristöterveydenhuollon maksuosuus nousee kuluva vuodesta 15,7 % (24.100 euroa). Yleisen kustannustason nousun lisäksi suoritemäärien on arvioitu nousevan. Vuoden 2024 talousarvioehdotukseen varattu määräraha on edellä mainitun ehdotuksen mukainen, loppusummaltaan 177.600 euroa.